

Поведінкові розлади у людей із розумовою відсталістю

Конференція в «Парасольці» у жовтні 2016

Зміст

- Форми та причини поведінкових розладів
- Перебіг фаз проявів насилля
- Динаміка ескалації та деескалації
- Втручання та післясупровід агресії до чужих

Форми поведінкових розладів

- Агресія до чужих
- Види автоагресивної поведінки
- Довготривалий крик
- Виражені стереотипи
- Ситуативний енкопрез та нетримання сечі
- Харчова поведінка із сильними проявами заперечення
- Непрстойна сексуальна поведінка

Поведінкові розлади у людей із розумовою відсталістю

Більші заклади: 35% усіх дітей демонструють прояви поведінкових розладів
(порівн. Sigafoss, 1994)

При проведенні оглядової роботи стосовно поведінкових розладів („challenging behaviour“) було встановлено частоту 17%.
(порівн. Qureshi & Alborz, 1992)

Частота агресивної поведінки

У дітей та молоді без інвалідності: 5,2 %

У дітей та молоді із розумовою відсталістю: 20,4 %

(порівн. Dekker, 2002)

Причини

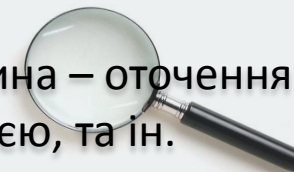
Айсберг

Поведінкові розлади = видима поверхня симптоматики чи вирішення ситуації

Рівень (поверхня) причин, таких як

- Фізичні скарги
- Психічні розлади
- Розлади взаємозв'язку людина – оточення
- Розлади, зумовлені епілепсією, та ін.

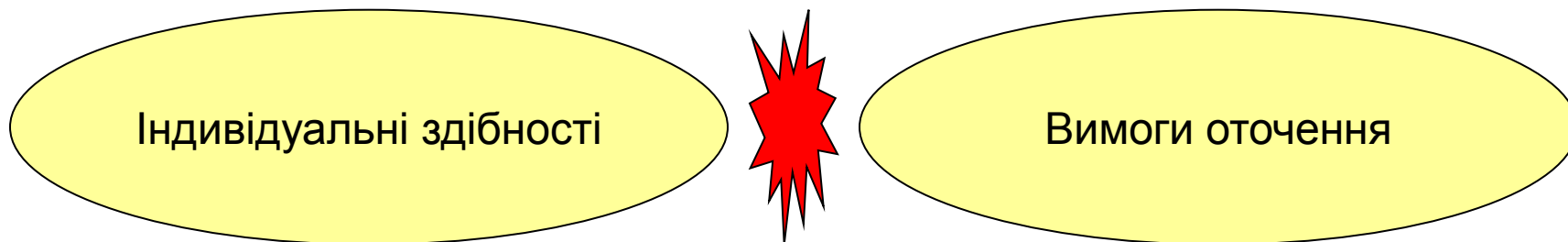

Важливо: Поведінковий розлад (наприклад, агресія до незнайомих) може мати різні причини. А одна з причин (наприклад, фізичний біль) може призвести до різних поведінкових розладів.

Розлади взаємозв'язку людина – оточення

Насилля використовується як стратегія для вирішення проблем, якщо в одній конкретній ситуації індивідуальні здібності для виконання дій не співпадають із вимогами оточення. (порівн. Schubarth, 2000)

Чим нижчими є індивідуальні здібності і чим комплекснішими є вимоги оточення, тим вищою є ймовірність, що методом вирішення проблеми стане насилля / агресія.

Вихідна ситуація для супроводу

Оточення:

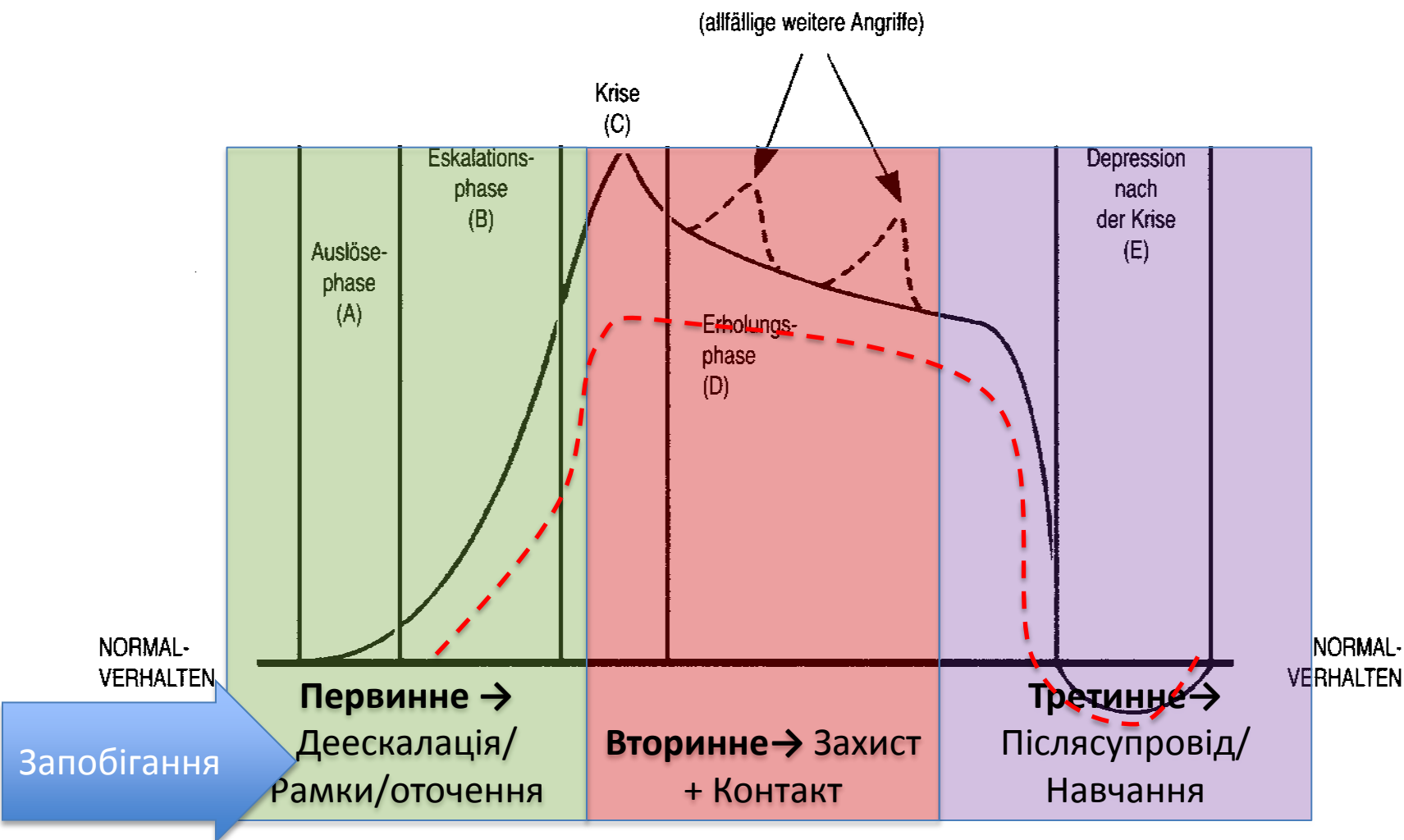
- Величина групи, склад, облаштування приміщення
- Структурування часу, завдання, змістів
- Допомога в орієнтуванні
- Підлаштовувати вимоги та правила до конкретної ситуації

Розвиток індивідуальних навичок дій:

- Підтримка в спілкуванні!!! УК
- Керування емоціями
- Самоефективність

У випадку насилля: 1. Підлаштувати оточення
2. Розвивати індивідуальні уміння

5-ти фазова модель за Г. Бріквеллом

Деескалація

- Деескалація – це „Спільний продукт“ між клієнтом та фахівцем
- Деескалація відбувається у випадку підлаштування пропозиції під відчуття розвантаженого переживання для один одного

Деескалація означає: створити умови, які дозволять моєму візаві стабілізувати свій стан самотійно.

Рівні деескалації та можливі стратегії

Простір

Зменшення подразників, зміна простору, організація місця, орієнтування в просторі, залишити відкритими шляхи втечі...)

Тіло

Позиція тіла, регулювати близькість та дистанцію, міміка, положення голосу, дотик, або відсутність дотику, стимуляція тіла, медикаменти у нещасному випадку, дихання, посилити самосприйняття....

Стосунки

Сприймати серйозно і слухати, висловлювати почуття та підтверджувати, відкрито описувати власні почуття, змінити працівників, гумор

Зміст + Дії

Дати час, структурувати, запропонувати щось (прогулянка, ванна, гра і т.д.), домовитись про сигнали, виробити допоміжні засоби, перехідні об'єкти, музика, спів, відволікання...

Вторинне запобігання: інтервенція (втручання)

Цілі:

- Вияснити завдання та забезпечити їх виконання на інституційному рівні
- Надавати допомогу, щоб зменшити завищені вимоги
- Створити безпеку та уникати шкоди
- Дотримуватись законів

Послідовність захисту має наступні пріоритети:

1. Самозахист
2. Захист потенційної “жертви”
3. Захист агресора
4. Захист меблів

Третинне запобігання: Післясупровід та навчання

Емоційне розвантаження

Фахівці

- Аналіз та відгуки у колективі із колегами-фахівцями, начальниками
- Розібрати умови дій та структурні підлаштування
- Роз'яснений потік інформації

Клієнт / Дитина

- Вияснення (розподіл поведінки та емоцій)
- Розробити та потренувати альтернативну поведінку
- Примирення, ритуал, наслідки

Глядачі та ін.

- Інформації
- Соціальні правила

Дякую.